

Zaaknummer : 01028406
Ons Kenmerk : ODH576919
Datum : 24-11-2023

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 6 april 2022 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het realiseren van 45 woningen gelegen aan de Rivierenlaan te Rozenburg en wordt aangevraagd namens ABB Ontwikkeling B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*);

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 januari 2023 tot en met 1 januari 2028.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te **verlenen** aan ABB Ontwikkeling B.V.;
- II. de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 4 en 27 oktober 2023 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 1 januari 2033.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Appendices:

- Appendix I beoogde situatie;
- Appendix II gebruik van het plangebied door de huismus;
- Appendix III Locaties essentiële functies gewone dwergvleermuis en laatvlieger;
- Appendix IV locaties tijdelijke alternatieve maatregelen voor de huismus.

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
  - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden bij de startmelding van de werkzaamheden;
  - het ecologisch werkprotocol op te sturen;
  - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een maand van tevoren schriftelijk te melden;
  - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het "Activiteitenplan huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger van 22 maart 2022 en de aanvullende documenten van 4 oktober 2023. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
  - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
  - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
  - c de uit te voeren werkzaamheden;
  - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
  - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
  - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
  - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger.

---

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het rapport “Activiteitenplan huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger” van 22 maart 2022 en de aanvullende documenten van 4 oktober 2023.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
  - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
  - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

Huisumus

- 9 De tijdelijke alternatieve voorzieningen, de groenvoorzieningen, dienen functioneel te zijn voordat het huidige essentiële leefgebied wordt weggehaald. De huidige essentiële groenstructuren dienen buiten het broedseizoen, welke loopt 1 maart tot 31 augustus, te worden verwijderd. Indien sprake kan zijn van late vervolglegels (ter beoordeling van deskundige) dient ook de maand september te worden ontzien.
- 10 Uiterlijk drie maanden voordat het permanente beplantingsplan gerealiseerd wordt, dient het plan ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd. Hierin dient te worden opgenomen op welke locaties welke soorten worden geplant en welke afmetingen deze hebben en dient onderbouwd te zijn op welke manier deze een vergelijkbaar alternatief bieden. Hierbij geldt dat een deel van de te plaatsen beplanting een hoogte van twee a drie meter dient te hebben. De te treffen maatregelen dienen verder conform het meest recente Kennisdocument Huisumus (BIJ12) gerealiseerd te worden.
- 11 Zowel de tijdelijke als de permanente maatregelen moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de groenvoorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de groenvoorziening op een zo kort mogelijk termijn hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden in de broedperiode van de huismus. Bovendien moeten de tijdelijke voorzieningen zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.
- 12 De tijdelijke groenvoorzieningen mogen pas verwijderd worden wanneer de permanente groenvoorzieningen functioneel zijn. De verwijdering dient begeleid te worden door de ecologisch deskundige (zie voorschrift 4).

De gewone dwergvleermuis en de laatvlieger

- 13 Indien blijkt dat bouwverlichting moet worden toegepast en/of permanente verlichting moet worden geplaatst mag de verlichting niet uitstralen op de aanwezige essentiële vliegroue en foerageergebied.
- 14 De functionaliteit van de essentiële vliegroue en foerageergebied dient te worden gemonitord door de deskundige (zie voorschrift 4). Uit deze monitoring moet blijken of de gewone dwergvleermuis en laatvlieger gebruik blijft maken van de essentiële vliegroue en het essentiële foerageergebied. Voor deze monitoring gelden de volgende voorwaarden:

- a De monitoring dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor het onderzoek naar vliegroutes van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger uit het meest recente Vleermuisprotocol (NGB). Hierbij geldt dat tenminste één onderzoeksrunde in de kraamperiode van de laatvlieger (in juni) uitgevoerd dient te worden.
- b De effectiviteit van de essentiële vliegroute en foerageergebied dient eenmalig te worden gemonitord in het eerste actieve seizoen dat de bouwwerkzaamheden gestart zijn;
- c Na afronding van de werkzaamheden dient de effectiviteit van de essentiële vliegroute en foerageergebied te worden onderzocht in het eerste, derde en vijfde jaar;
- d de resultaten van de monitoring dienen vóór 1 december van het hetzelfde jaar te worden aangeleverd in een monitoringsverslag bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. In deze rapportage moet zijn opgenomen:
  - (1) de data, tijden en weercondities van de veldbezoeken, de wijze waarop de monitoring heeft plaatsgevonden, eventuele inzet van apparatuur (batdetector, warmtecamera etc.) en de waarnemingen die zijn gedaan per veldbezoek;
  - (2) een heldere conclusie over de effectiviteit van de tijdelijke en de permanente voorzieningen;
- e indien blijkt dat de maatregelen niet afdoende zijn dient ofwel een plan van aanpak te worden aangeleverd bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (zie vs. 1) met daarin een voorstel voor extra maatregelen en/of optimalisatie, ofwel een ecologische onderbouwing dat de uitblijvende effectiviteit niet toe te schrijven is aan de getroffen maatregelen maar aan andere factoren;
- f indien blijkt dat de essentiële vliegroute en foerageergebied in gebruik zijn genomen door de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger en de oorspronkelijke functie voldoende hebben behouden, kan aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid goedkeuring gevraagd worden om de monitoringsverplichting vroegtijdig te stoppen.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 6 april 2022 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het realiseren van 45 woningen aan de Rivierenlaan te Rozenburg en wordt aangevraagd namens ABB Ontwikkeling B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus, het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*);

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 januari 2023 tot en met 1 januari 2028.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Adviesnotitie nader onderzoek vleermuizen – Rivierenlaan 19, Rozenburg, Gemeente Rotterdam, 19 januari 2021; (ODH313375)
- Tekening: Stedenbouwkundige verkaveling, ABB Ontwikkeling B.B. en Ecoresult B.V., versie 3, 7 maart 2022; (ODH313372)
- Ecologisch vooronderzoek – In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte, Ecoresult B.V., rapportkenmerk ER20190410v01, 25 april 2019; (ODH313374)
- Nader onderzoek vleermuizen – in het kader van de Wet natuurbescherming, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER202000923v03, 12 januari 2021; (ODH313375)
- Activiteitenplan huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger – in het kader van de Wet natuurbescherming, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20211201v02, 22 maart 2022; (ODH313377)
- Adviesnotitie nader onderzoek huismus – Rivierenlaan 18, Rozenburg, Gemeente Rotterdam, 23 juli 2021; (ODH313379)
- Nader onderzoek huismus – Rivierenlaan e.o. te Rozenbrug gemeente Rotterdam, Habitus, documentcode: RDAM2021-6-NO1-V3, 21 juli 2021.(ODH313381)

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze aanvraag.

Omdat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 31 augustus 2023 verzocht om aanvullende gegevens.

Op 4 oktober 2023 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Notitie reactie verzoek aanvullingen ontheffing wet Natuurbescherming – plangebied: Rivierenlaan 18, Rozenburg, Ecoresult B.V., rapportkenmerk NER20230926v01, 4 oktober 2023. (ODH834633)

Op 27 oktober 2023 oktober hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- E-mail bevestiging ontheffingsaanvraag betreft de huismus. (ODH857256)

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 26 april 2022 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. De laatvlieger is tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, respectievelijk één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde zijn; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

ABB Ontwikkeling B.V. is voornemens om het plangebied bouwrijp te maken (verwijdering van bomen, heggen en struiken) ten behoeve van de bouw van 45 woningen en het realiseren van straten, fiets- en voetgangersvoorzieningen, parkeerplaatsen en openbaar groen. In bijlage I is de beoogde situatie weergegeven.

De bouwwerkzaamheden staan gepland te starten in oktober 2024 en hebben een doorlooptijd van ongeveer twee jaar. In het voorjaar van 2024 zal het plangebied bouwrijp gemaakt worden, met inachtneming van hetgeen gesteld is in de voorschriften. Gezien de verlate startdatum, de mogelijke uitloop van de werkzaamheden en de monitoringsplicht wordt een langere ontheffingsperiode aangehouden.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2021 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus en in 2020 onderzoek naar de aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het Kennisdocument Huismus (BIJ12). Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017), maar er heeft geen onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger en massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Gezien de afwezigheid van bebouwing in het plangebied is onderzoek naar deze functies niet noodzakelijk. Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Huisumus

De huismus is in het plangebied aangetroffen. In het plangebied zijn twee essentiële locaties aanwezig welke gebruikt worden als 'hop-over' en foerageerplek. Zie appendix II voor een overzicht van de functies in en rond het plangebied van de huismus. Vanuit de nestplaats wordt eerst naar de hop-overs gevlogen om vanuit deze hop-over te observeren of de omgeving veilig is om over te gaan tot foerageren. De hop-overs en foerageergebied zijn van essentieel belang voor circa 10 huismus paren welke nesten hebben in de directe omgeving van het plangebied. In bijlage II zijn de locaties van het essentiële leefgebied weergegeven. Met de geplande werkzaamheden gaat een deel van het essentiële leefgebied verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Er is een essentiële vliegroute aanwezig die langs de sloot parallel aan de snelweg loopt. Vermoedelijk begint deze vliegroute al ten oosten van het plangebied. De gehele groenstrook, welke tevens de essentiële vliegroute betreft, is tevens essentieel foerageergebied, zie appendix III. Met de geplande werkzaamheden is het niet uitgesloten dat de functionaliteit van de essentiële vliegroute en het essentiële foerageergebied mogelijk wordt aangetast en worden mogelijk individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Laatvlieger

De laatvlieger is in het plangebied aangetroffen. Er is een essentiële vliegroute aanwezig die langs de sloot parallel aan de snelweg loopt. Deze vliegroute is onder andere essentieel voor de kraamverblijfplaats van tenminste 14 individuen net buiten het plangebied, zie bijlage III. De kraamverblijfplaats bevindt zich buiten de invloedssfeer van de beoogde ontwikkelingen in het plangebied. Met de geplande werkzaamheden is het niet uitgesloten dat de functionaliteit van de essentiële vliegroute mogelijk wordt aangetast en individuen opzettelijk worden verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger – in het kader van de Wet natuurbescherming' van 22 maart 2022 en de aanvullende gegevens van 4 oktober 2023. Deze maatregelen zien onder andere op treffen van maatregelen om te

voorkomen dat er verstoring plaats vindt voor wat betreft de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger en het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen voor wat betreft de huismus.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is niet locatiespecifiek; het is een keuze om op deze locatie 45 woningen te bouwen. Voorheen stond er een zwembad met sauna welke reeds gesloopt zijn. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare periode van de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens de werkzaamheden te verminderen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zoveel mogelijk voorkomen.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid', zoals genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, sub 1, van de Wnb en 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten', zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder b, sub 3 van de Wnb.

Met name de sociale woonsector en speciale doelgroepen ondervinden grote hinder van het huidige woningtekort. Door de slechte doorstroom kunnen deze doelgroepen vaak geen woning vinden en blijven ze wonen in een niet passende woning. Deze situatie kan een sterk effect hebben op de mentale gezondheid². Door de bouw van 45 rijwoningen zullen mensen kunnen doorstromen naar geschikte woningen wat een positieve invloed zal hebben op zowel de mentale als fysieke gezondheid. In het 'Regioakkoord Nieuwe woningmarkt afspraken Regio Rotterdam 2018-2030' is een netto groei van de totale regionale woningvoorraad afgesproken van 53.700 woningen tot 2030. De geplande ontwikkelingen in het plangebied leveren een belangrijke bijdrage aan de woningbehoefte in Rozenburg. Nieuwbouwwoningen moeten voldoen aan het vigerende Bouwbesluit (2022). Daarin is vast gelegd dat de RC waarde van het dak minimaal 6.0 moet zijn en de RC waarde van de muren minimaal 4.5. De geplande nieuwbouwwoningen krijgen daarmee minimaal energielabel A.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de genoemde belangen voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Staat van instandhouding

Huisumus

Als gevolg van de werkzaamheden gaan twee essentiële hop-overs en foerageergebied, welke van belang zijn voor circa 10 huismus paren, verloren (zie bijlage I). Voorafgaand aan de werkzaamheden, uiterlijk in het voorjaar van 2024, worden er op zeven plekken plantenbakken met heesters geplaatst. Deze zijn op het moment van plaatsen minstens 2 meter hoog en 40 centimeter dik en er zal per locatie een aangesloten heg van ongeveer zeven meter worden gerealiseerd (totaal 49 meter). Er zal gebruik gemaakt worden van een mix van soorten als haagbeuk en klimop. Indien nodig worden de hagen een keer per jaar gesnoeid. In het midden van de te plaatsen hagen wordt zadenmix met vogelvriendelijk bloemenmengsel van inheemse bloemen ingezaaid waarbij het minimale

---

² <https://www.medicalfacts.nl/2021/10/21/mentale-gezondheid-lijdt-onder-spanningen-op-de-woningmarkt/>

oppervlakte 200m² zal bedragen. Tevens worden zandige plekken gerealiseerd zodat de huismus hier een zandbad kan nemen. Daarnaast zullen drie voedersilo's van het type Conqueror 123 cm worden geplaatst welke een keer per week worden bijgevuld. In bijlage IV zijn de locaties weergegeven van de te plaatsen tijdelijke alternatieve voorzieningen. De tijdelijke alternatieve voorzieningen dienen functioneel te zijn voordat het huidige essentiële leefgebied wordt weggehaald. De huidige essentiële groenstructuren dienen buiten het broedseizoen, 'dat loopt 1 maart tot 31 augustus, te worden verwijderd. Indien sprake kan zijn van late vervolglegels (ter beoordeling van deskundige) dient ook de maand september te worden ontzien. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften.

In de permanente situatie wordt 200m² aan functioneel leefgebied gerealiseerd wat dezelfde kwaliteit als oppervlakte heeft als de huidige situatie. De hop-overs worden op maximaal 50 meter van de huidige nestplaatsen gerealiseerd, dit is gelijk aan de huidige situatie. Er worden verschillende, voor de huismus geschikte planten, geplant, waarvan 75% reeds volgroeide planten zijn. Per aan te leggen groenstructuur wordt een winterharde/groenblijvende plant geplaatst. Er wordt gezorgd voor open plekken waar de huismus een zandbad kan nemen, tevens worden de tuinen van de te realiseren woningen maximaal 50% verhard. Het definitieve beplantingsplan is nog niet bekend, derhalve hebben wij in de voorschriften opgelegd dat uiterlijk drie maanden voordat het beplantingsplan gerealiseerd wordt deze ter goedkeuring aan Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid dient te worden voorgelegd. Hierin dient te worden opgenomen op welke locaties welke soorten worden geplant en welke afmetingen deze hebben en op welke manier deze een vergelijkbaar alternatief bieden voor het geen dat verloren gaat. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. In de directe omgeving van het huidige essentiële leefgebied bevinden zich daarnaast voldoende natuurlijke alternatieven voor de huismus, zie bijlage II. De huismussen maken namelijk ook gebruik van de tuinen van de woningen waar de nestplaatsen zijn aangetroffen. Er wordt tevens gebruik gemaakt van het openbaar groen in de omgeving.

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Rozenburg. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger

Als gevolg van de werkzaamheden wordt de functionaliteit van de essentiële vliegroute van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger en het essentiële foerageergebied van de gewone dwergvleermuis mogelijk aangetast. Er worden acht bomen gekapt welke in slechte staat verkeren of te dicht tegen de gevels zouden komen te staan van de nieuwbouw. Door het kappen van de bomen ontstaan er geen openingen in de boomkronen van de bomenrij, het karakter van de bomenrij wordt derhalve niet aangetast. De verlichting wordt in de beoogde situatie niet gewijzigd. Mogelijk wordt er verlichting gerealiseerd bij het pad wat langs de woningen loopt in het kader van de veiligheid. Indien noodzakelijk wordt deze verlichting geplaatst conform de opgestelde richtlijnen en zal deze enkel op het pad schijnen en niet uitstralen op de vliegroute en vliegroute waardoor de functionaliteit gewaarborgd blijft. Bouwverlichting wordt niet toegepast, indien dit toch noodzakelijk blijkt wordt enkel rood- of amberkleurig licht gebruikt. In de voorschriften hebben wij opgenomen dat de verlichting niet mag uitstralen naar de essentiële vliegroute en het foerageergebied. Aan de gevels van de te realiseren woningen wordt aan de oostzijde (zijde van de vliegroute) geen veiligheidsverlichting geplaatst, ofwel amberkleurige verlichting gebruikt. Door deze maatregelen te treffen wordt geborgd dat zowel de vliegroute als het foerageergebied te allen tijde functioneel blijft. In de bebouwing worden op de noord-, oost en westkopgevels vleermuisstenen ingebouwd, zie appendix I.

Gezien de vliegroute essentieel is voor de kraamverblijfplaats van de laatvlieger en deze gebruikt wordt als essentiële vliegroute en foerageergebied door de gewone dwergvleermuis dient er gedurende en na de

werkzaamheden te worden gemonitord. Dit om vast te kunnen stellen of de maatregelen afdoende zijn. Zo nodig kunnen er aanvullende maatregelen getroffen worden, zodat ook op de lange termijn de functionaliteit van deze essentiële vliegrouwe voor de gewone dwergvleermuis en de kraamkolonie van de laatvliegers is geborgd. De monitoring dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor het onderzoek naar vliegroutes van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger uit het meest recente Vleermuisprotocol (NGB). Hierbij geldt dat tenminste één onderzoeksrunde in de kraamperiode van de laatvlieger (in juni) uitgevoerd dient te worden. Uit deze monitoring moet blijken of de gewone dwergvleermuis en laatvlieger gebruik blijven maken van de essentiële vliegrouwe en het essentiële foerageergebied. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften.

De gewone dwergvleermuis en de laatvlieger komen verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Rozenburg. Door de beperkte omvang van het effect, de voorgenomen maatregelen en de monitoring hiervan is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger in de directe omgeving aanwezig blijven.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Samenhangende besluiten

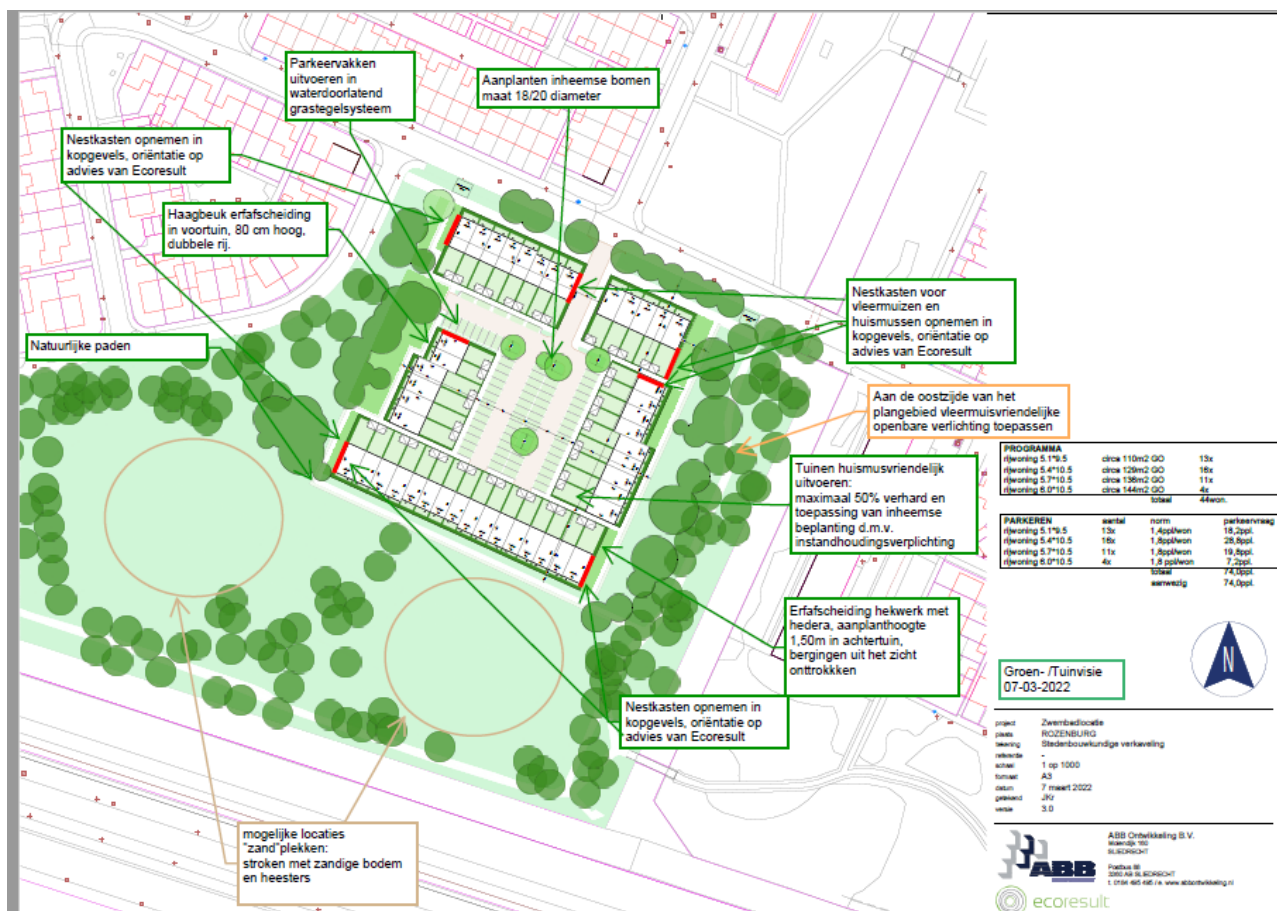
Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Rotterdam bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid van de Wnb worden verleend.

Appendix I beoogde situatie

Appendix II gebruik van het plangebied door de huismus

Figuur 3: in deze kaart is aangegeven waar essentieel functioneel leefgebied aanwezig is, waar functioneel (niet-essentieel) leefgebied aanwezig is en waar overig, geschikt leefgebied aanwezig is.

Bij iedere waarneming is het maximaal aantal huismussen weergegeven, dat op deze locatie tijdens één veldbezoek is waargenomen. (Bron luchtfoto: PDOK, 2021). In bijlage 3 is een grotere weergave opgenomen.

Appendix III Locaties essentiële functies gewone dwergvleermuis en laatvlieger

Figuur 8 Waarnemingen van gewone dwergvleermuis in de directe omgeving van het plangebied. Tevens weergegeven zijn de waargenomen vlieg- en foerageerstructuren. Kaartbron: PDOK

Figuur 9 Waarnemingen van Laatvlieger in de directe omgeving van het plangebied. Tevens weergegeven zijn de waargenomen vliegstructuren. Kaartbron: PDOK

Appendix IV locaties tijdelijke alternatieve maatregelen voor de huismus

Figuur 2: Zoekgebieden voor het mitigatieplan alternatief leefgebied huismus. In zwarte pijlen zijn de verwachte routes aangeven hoe de mussen de mitigatiegebieden kan bereiken.